

T. C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

Cilt: 13

11 ARALIK 1950

SAYI: 620

YÖNETMELİKLER

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 198
Karar tarih: 21/XI/1950
ÖZET: Muhabere ve Neşriyat dersleri ile Daktilografi dersleri h.

Ticaret Okullarının Muhabere Neşriyat ve Daktilografi Müfredat programlarının, bugünkü ders dağıtım durumuna göre ayarlanmış olarak, bağlı şekilde kabulü hususunun Bakanlık Yüksek Makamının onaylarına sunulması kararlaştırıldı.

Uygundur
21/XI/1950
M. Eğitim Bakanı y.
R. Tardu

DAKTILOGRAFI Birinci Devre Sınıf: 2 (Haftada 2 saat)

Daktilografinin önemi ve makine hakkında genel bilgiler.

Daktilografinin oturduğu ve genel durumu gösterilecek.

Yazı makinesinin önemli parçaları ve kullanılışları:

Kâğıdı gevşetme mandalı, kâğıt baskısı, makineye kâğıt takmak ve çıkarmak, kelimelere arabk verme, satır aralığı ayarı, yeni satıra başlamak, satır kolu ile satırlara aralık vermek şaryoyu yeni satırın başına çekmek.

Kâğıtların boyları hakkında genel bilgiler (Ticari ve âdi formda), marj.

On parmak metodu hakkında bilgiler.

Klavyenin sıraları ve esas sıranın (aşağıdan yukarı doğru ikinci sıranın) lüzum ve önemi.

Esas sıra (ikinci sıra) tuşları üzerinde çalışma. G, H harfleriyle birlikte çalışma.

Ü harfiyle birlikte çalışma.

Esas (ikinci) sıra ile üçüncü sıra arasında düz çalışma.

Aynı sıralar arasında karışık çalışma.

T ve Y harfleriyle birlikte çalışma.

Esas (ikinci) sıra ile altındaki birinci sıra arasında düz çalışma.

Aynı sıralar arasında karışık çalışma.

Her üç sıra arasında çalışma.

Kelime halinde yazı çalışmaları (ikinci satıra geçilmeyecektir).

Esas ve dördüncü sıra (işaretler sırası) arasında düz çalışma.

Dördüncü sıra (işaretler sırası) dahil olduğu halde genel çalışma.

Alfabe sırası ile yazış.

Büyük harfler, alfabe sırası ile yazış. Bir büyük harf bir küçük harf vurmak suretiyle yazış.

Dördüncü sıra (en üst sıra) rakamları (bütün harflerle karışık olarak çalışma).

Öğrenci bütün tuşları öğrenmiştir. Evlerinde klavyenin bir resmini yapacaklar ve bunda esas tuşlarla her parmağa ait olan tuşları göstereceklerdir. Bu resim dosyalarında saklanacaktır.

Cümleler yardımıyla satır şeklinde yazı uğraşmaları.

Cümleler yardımıyla uzun yazı uğraşmaları (bu yazı uğraşmaları sırasında öğretmen tenkit işaretlerini de gösterecektir).

Mektup ve zarf üzerine yazılacak adresler. Mektup ve yazı şekilleri.

Tabülâtörün kullanılması ve kolaylıkları.

Çizgili kâğıda yazış, basılı kâğıt ve belgelerin doldurulması, karbonlu kâğıt ile yazış.

Satır arasında düzeltme, kâğıdı çıkarıp silmek suretiyle düzeltme. (Kâğıt makine üzerinde iken öğrenciye lâstik kullanılmıyacaktır.)

Birinci ve ikinci kanaatte çabuk yazmaktan çok, öğrenciden, klavyeye bakmadan ve on parmağını kullanarak doğru yazması istenecek ve iki kanaatte notlar bu temele göre verilecektir.

Üçüncü kanaatte ise dakikada 40 tuşluk çabukluk istenilecektir.

DAKTILOGRAFI Birinci Devre Sınıf: 3 (Haftada 1 saat)

Bütün tuşlar üzerinde genel tekrarlama.

Mektup ve yazı şekilleri.

Karışık düzeltme görmüş müsveddelerden yazış.

Makine temizliği, makinenin oynak kısımlarının benzinle temizlenip yağlanması öğretilecek ve her öğrenci hiç olmazsa bir defa makinesini temizlemiş olacaktır.

Mumlu kâğıtların yazılması ve çoğaltma makinesi hakkında bilgi. (Çoğaltma makinesi olan okullarda, öğrenciye bu makinelerin çalışması da gösterilecek.)

Bu sınıfta öğrenciye hesap makineleri de gösterilecek ve her ders makine sayısına göre öğrenci ile uğraşarak hesap makinelerinde çabuk toplama, çıkarma, çarpma ve bölme yapımları öğretilecektir.

Çeşitli yazılar üzerinde çalışmalar.

Öğrenciden birinci kanaatte dakikada 40, ikinci kanaatte dakikada 60 ve üçüncü kanaat veya Okul bitirme imtihanında da dakikada 80 tuşluk bir çabukluk aranacaktır.

DAKTILOGRAFI İkinci Devre Sınıf: 1 (Haftada 2 saat)

Daktilografinin önemi ve makine hakkında genel bilgiler.

Daktilografinin oturduğu ve genel durumu gösterilecek.

Yazı makinesinin önemli parçaları ve kullanılışları:

Klavye: aralık çubuğu, klavye sıraları ve esas sıranın (aşağıdan yukarı doğru ikinci sıranın) lüzum ve önemi.

Şaryo: kâğıdı gevşetme mandalı, kâğıt baskısı, satır aralığı ayarı, silindir, kâğıt dayanma tablası, satırbaşı klavye. Makineye kâğıt takmak ve çıkarmak.

Satır kolu ile satırlara aralık vermek. Şaryoyu yeni satırın başına çekmek.

Kâğıtların boyları hakkında genel bilgiler (Ticari ve âdi formda), marj.

On parmak metodu hakkında bilgiler.

Esas sıra (ikinci sıra) tuşları üzerinde çalışma.

G, H harfleriyle birlikte çalışma.

Ü harfleriyle birlikte çalışma.

Esas (ikinci) sıra ile üçüncü sıra arasında düz çalışma.

Aynı sıralar arasında karışık çalışma.

Esas (ikinci) sıra ile altındaki birinci sıra arasında düz çalışma.

Aynı sıralar arasında karışık çalışma.

Her üç sıra arasında karışık çalışma.

Kelime halinde yazı çalışmaları (ikinci satıra geçilmeyecektir.)

Esas ve dördüncü sıra (işaretler sırası) arasında düz çalışma.

Dördüncü sıra dahil olduğu halde genel çalışma.

Alfabe sırası ile yazış.

Büyük harfler, alfabe sırası ile yazış. Bir büyük harf bir küçük harf vurmak suretiyle yazış.

Dördüncü sıra rakamları (bütün harflerle karışık olarak çalışma).

Öğrenci bütün tuşları öğrenmiştir. Evlerinde klavyenin bir resmini yapacaklar ve bundan esas tuşlarla her parmağa ait olan tuşları göstereceklerdir. Bu resim dosyalarında saklanacaktır.

Cümleler yardımıyla satır şeklinde yazı uğraşmaları.

Cümleler yardımıyla uzun yazı çalışmaları. Bu yazı uğraşmaları sırasında öğretmen tenkit işaretlerini de gösterecektir.

Mektup ve zarf üzerine yazılacak adresler.

Mektup ve yazı şekilleri ve örnekleri.

Tabülâtörün kullanılması ve kolaylıkları, rakamların alt alta yazılması makine üzerinde kâğıtların çizilmesi.

Çizgili kâğıda yazış, basılı kâğıt ve belgelerin doldurulması, karbonlu kâğıtla yazış (düz ve çizgili kâğıda).

Makinede düzeltme'ler, satır arasında düzeltme, kâğıdı çıkarıp silmek suretiyle düzeltme, (kâğıt makine üzerinde iken öğrenciye lâstik kullanılmıyacaktır.)

Öğrenciden birinci kanaat notunda dakikada 60, ikinci kanaat notunda dakikada 75 ve üçüncü kanaat notunda da dakikada 90 tuşluk bir çabukluk aramlacaktır.

DAKTİLOGRAFI

İkinci devre

Sınıf II (Haftada 1 saat)

Birinci sınıfın müfredat programı, bu sınıfta kısaca tekrar edilecektir.

Karışık düzeltme görmüş müsveddelerden yazılır.

Makine temizliği, makinenin oynak kısımlarının benzinle temizlenip yağlanması öğretilecek ve her öğrenci hiç olmazsa bir defa makinesini temizlemiş olacaktır.

Mumlu kâğıtların yazılması ve çoğaltma makine'leri hakkında bilgi (çoğaltma makinesi olan okullarda öğrenciye bu makinenin çalışması da gösterilecektir).

Bu sınıfta öğrenciye hesap makineleri de gösterilecek ve her ders makine sayısına göre öğrenci ile uğraşılacak hesap makinelerinde çabuk toplama, çıkarma, çarpma ve bölme yapımları öğretilcektir.

Çeşitli yazılar üzerinde çalışmalar.

Söylerken yazdırmak, makinenin yanına konacak el yazısından yazdırmak.

Birinci kasaatte dakikada 90, ikinci kasaatte dakikada 100 ve üçüncü kasaatte de dakikada 120 tısluk bir çabukluk istenilecektir.

MUHABERE ve NEŞRİYAT

İkinci devre

Sınıf II (Haftada 1 saat)

Haberleşme hakkında genel bilgiler, tarihçesi (kısaca), konusu, önemi ve ereği.

Ticari muhabere'lerde kullanılan araçlar.

Ticari muhabere'lerde kullanılan:

a) Kâğıt ve zarfların boyları ve renkleri, renk ve kalitenin ticaretteki önemi.

b) Mektuplarda tertip: Firma, tarih, adres, marj ve metin. Bir kaç sayfa'lık mektuplarda gözönünde bulundurulacak hususlar.

c) Zarflara firma ve adres.

Ticaret mektuplarının öz karakterleri: Dil, Üslup, konuya giriş, son ve imza. Ticaret mektuplarının konu bakımından türleri: Sirküler, konu ve türleri, örnekler; İş isteme mektupları, örnekler; İş verme mektupları, örnekler; bağışlama mektupları, örnekler; bili isteme mektupları, örnekler; emir ve ısmarlama mektupları, örnekler; gönderme mektupları, örnekler; geliş bildirme mektupları, örnekler; Telgrafla muhabere: a) telgraflarda adres, Üslup. b) Telgraf türleri.

c) Kotlar hakkında bilgi (özel kotlar, basılı kotlar)

Banka servislerinin muameleleriyle ilgili mektuplar, tatbikat,

Borsa muameleleriyle ilgili mektuplar, tatbikat

Deniz Ticareti mektupları, tatbikat

Uyuşulmayan ve çatışan muamelelerle ilgili mektuplar, tatbikat

İflâsla ilgili mektuplar, tatbikat

Öğrencilere Muhabere konularını ilgilendiren ödevler verilecek ve bunlar düzeltilerek, saklanmak üzere, iade edilecektir.

MUHABERE ve NEŞRİYAT

İkinci devre

Sınıf: III (Haftada: 1 saat)

Postaneler:

Tarihçesi, Türkiye'de posta teşkilâtı, uluslararası posta ittihatları (kısaca), posta muameleleri:

a) mektup iletilmesi (Adi, taahhüt ü, değer konmuş ve hava yolu ile), b) Havale iş'eri, c) kolipostal ve eşantiyon iletilmesi, ücret baremleri.

Telgraflar:

a) bayağı, karşılıklı, ace'e, yıldırım, karşılaştırmalı telgraflar, b) Telgraf hava'eleri, ücret baremleri, yabancı ülke'ere çekilen telgraflarda ücret esası.

Telefon:

Şehir içi ve şehir dışı konuşma, ücret baremi.

Ge'len Kurye:

Kuryenin açılması, incelenmesi, kayda geçirilmesi ve dağıtılması (Kayıt şekilleri)

Giden Kurye:

Kuryenin incelenmesi, imza'anması, kayda geçirilmesi kayıtların kapatılması, toplanması, katlama, zarflama, pullama ve gönderme.

Ticari Muhabere'lerin Sınıflanması:

a) Sınıflanmanın önemi.

b) Sınıflama Şekilleri: 1 — Harf sıralı, 2 — numaralı, 3 — karmaşık, 4 — konuya göre, 5 — coğrafi, 6 — ondalı, 7 — yatay, 8 — Düşey.

Yayın: Tarihçesi, Konusu, önemi ve ereği. Başka ülkelerde yayın metotları. Yayında başarı etmenleri. Yayın masrafları. Yayın türleri. Basın vasıtasıyla yapılan yayın. Doğrudan doğruya yapılan yayın. Sokaklarda ilâncılık. İlânların yazılışlarında gözetilecek üslup. Küçük ilânlarla ticari ilânların ayrılıkları. Yıllık kılavuzlar vasıtasıyla yapılan yayın.

Sirküler, Prospektüs ve kataloglar. Kutular ve diğer araçlarla yapılan ilânlar, fayda ve mahzur-ları. İlâncılıkta harf ve renklerin seçimi meselesi. Mağaza ve Vitrin önlerinde ilânlar. Etiket, Fabrika

markası, ticari basılarla yayın. Tramvaylar, trenler ve diğer taşın araçlarında yapılan ilânlar.

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı

Karar sayısı: 201

ÖZET:

Karar tarihi: 27/XI/1950 Güzel Sanatlar Akademisi yüksek mimarlık Bölümü Yönetmeliği h.

Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık bölümü Yönetmeliğinin 21. maddesinin bağlı örneğine göre değiştirilmesi hususunun Bakanlık Yüksek Makamının Onamlarına sunulması karar-ıdır.

Uygundur

27/XI/1950

K. Y.

M. Eğitim Bakanı

T. İleri

Madde 21 — İmtihan neticeleri tam numara 10 hesabıyla tesbit olunur. Muvaffak olmuş sayılmak için en az 5 numara almak şarttır. Ta'biyatı olan derslerin imtihan not'ları, her biri ayrı ayrı 5 den aşağı düşmemek üzere, tatbikat mesaisi için takdir edilen notla imtihanda cevaplar için takdir edilen notun orta'amasından ibarettir. Kesirli not verilmi-yeceği gibi orta'ama alınmasında çıkabilecek kesirli rakamlarda da yarım ve yarımдан büyük kesirler tam sayıya çıkarılır; yarımдан küçük kesirler yok sayılır.

ÖZEL KALEM

30/XI/1950

MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 70/607

2976

VALİLİKLERE

Kore'de Birleşmiş Milletler ideali ve netice-leri itibariyle Milli varlığımız için mücadele et-mekte olan askerlerimiz son günlerde büyük kah-ramanlıklar göstermektedirler. Bir yandan müş'erek gayeye hizmet ederken öte yandan da tar'himize yeni kahramanlık destanları ilâve eden erlerimiz şeref menkıbelerinin bütün okullarda öğretmenler tarafından öğrencilere anlatılmasını, bu ves'ile ile de birlik duygularımızı her zamankinden üstün tutacak millî terbiye telkin'lerinin canlı bir şekilde devam ettirilmesini temin buyurmanızı rica ederim.

M. Eğitim Bakanı

T. İleri

(4/12/1950 Tarih ve 619 sayılı Tebliğler dergisindeki Orta öğretim genel müdürlüğün 2975 sıra sayılı genelgenin devamı:)

İmtihana Girdiği Okul	Adı ve soyadı	Baba Adı	Verildiği Okul
ÇORUM VALİLİĞİ			
Artvin Ortaokulu	Nihat Yurtdaş	—	Kars Lisesi
Artvin Ortaokulu	Reşat Yazgan	—	Kars Lisesi
Artvin Ortaokulu	Cemal Şener	—	Kars Lisesi
Artvin Ortaokulu	İ. Hakkı Elçin	—	Haydarpaşa Lisesi
Artvin Ortaokulu	Yusuf Yurtdaş	—	Kars Lisesi
Borkça Ortaokulu	Remzi Tunali	Şevki	Kars Lisesi
Hopa Ortaokulu	Kâmil Şener	Yusuf	Haydarpaşa Lisesi
Hopa Ortaokulu	Ramiz Özdemir	Mehmet	Haydarpaşa Lisesi
Hopa Ortaokulu	Necmettin Öztürk	Bayram Ali	Haydarpaşa Lisesi
Hopa Ortaokulu	Lütfü Ersoy	Mecit	Haydarpaşa Lisesi
Hopa Ortaokulu	Necati Kalafat	Refik	Haydarpaşa Lisesi
ÇORUM VALİLİĞİ			
Çorum Lisesi	Kazanan Yok		
İskilip Ortaokulu	Kazanan Yok		
Osmancık Ortaokulu	Kazanan Yok		
Sungurlu Ortaokulu	Kazanan Yok		

İmtihana Girdiği Okul	Adı ve soyadı	Baba Adı	Verildiği Okul
DENİZLİ VALİLİĞİ			
Denizli Lisesi	Mehmet Emin Turgut	Nuri	Denizli Lisesi
Acıpayım Ortaokulu	Kazanan Yok		
Buldan Ortaokulu	A. Baki Dereli	Osman	Denizli Lisesi
Çivril Ortaokulu	Kazanan Yok		
Tavas Ortaokulu	Kazanan Yok		
DIYARBAKIR VALİLİĞİ			
Diyarbakır Lisesi	Mehmet Temel	Zihni	Buca Ortaokulu
" "	Burhan Şimşek	Cafer	Buca Ortaokulu
" "	Uluer Oral	Ahmet	Gaziantep Lisesi
" "	Alptekin Günel	Kenan	Gaziantep Lisesi
" "	Sıtkı Şenol	Hasip	Gaziantep Lisesi
" "	Hikmet Fırat	Hasan	Diyarbakır Lisesi
" "	Özdemir Apaydın	İbrahim	Diyarbakır Lisesi
" "	Servet Sağıroğlu	Şükrü	Diyarbakır Lisesi
Bismil Ortaokulu	Zeki Gündüz	Mehmet	Gaziantep Lisesi
Silvan Ortaokulu	Ziya Acar	Süleyman	Balıkesir Lisesi
Silvan Ortaokulu	Aziz Azizoğlu	İzzet	Balıkesir Lisesi
ELÂZİĞ VALİLİĞİ			
E'âzığ Lisesi	Yılmaz Ertem	Abdurrahman	Balıkesir Lisesi
E'âzığ Lisesi	Fethi Özpulat	Muharrem	Balıkesir Lisesi
Maden Ortaokulu	Sukûti Aras	Polat	Balıkesir Lisesi
Palu Ortaokulu	Yılmaz Koçar	Abdulkadir	Buca Ortaokulu
Palu Ortaokulu	Doğan Sönmez	Mustafa	Buca Ortaokulu
EDİRNE VALİLİĞİ			
Edirne Lisesi	Kültürel Korkut	Ahmet	Edirne Lisesi
Keşan Ortaokulu	Kazanan Yok		
Uzunköprü Ortaokulu	Kazanan Yok		
ERZİNCAN VALİLİĞİ			
Erzincan Lisesi	Gürbüz Karataş	Kadir	Bursa Erkek Lisesi
Erzincan Lisesi	Zihni Önder	Hilmi	Bursa Erkek Lisesi
Erzincan Lisesi	M. Zeki Atasay	Halit	Bursa Erkek Lisesi
Kemah Ortaokulu	Kazanan Yok		
Kemaliye Ortaokulu	Lütfü Karataş	Mustafa	Balıkesir Lisesi
Kemaliye Ortaokulu	Mazlum Yıldırım	Abdullah	Balıkesir Lisesi
Kemaliye Ortaokulu	Lütfullah Güner	Salih	Balıkesir Lisesi
ERZURUM VALİLİĞİ			
Erzurum Lisesi	Savaş Canoğlu	Hamdi	Erzurum Lisesi
" "	A. Zeki Tutumlu	Şemsettin	" "
" "	Cahit Yüce	Şehin	" "
" "	Faruk Orvas	İhsan	" "
" "	Osman Avşır	Hamdi	" "
" "	Mustafa Er	Salih	" "
" "	Selçuk Eroğlu	Ali	" "
" "	Muammer Öder	Feyzi	" "
" "	Eflâton Kızıoğlu	Zeki	" "
" "	Mustafa Yıldırım	Ahmet	" "
" "	Yüksel Seven	Kadir	" "
" "	Altay Aktınoğlu	Müfit	" "
" "	Suat Özyenli	Hıdır	" "
" "	Ekrem Arcan	İhsan	" "
" "	Nihat Öncer	Hamit	" "
Erzurum Lisesi	Turan Özkan	Cevdet	Erzurum Lisesi
" "	Suat Eroğlu	Ali	" "
" "	Sabit Çelikel	Abdullah	" "
" "	Enver Öder	Fevzi	" "
" "	Vural Ayhan	Abdulgaffar	" "
" "	Suat İğdebeli	Ahmet	" "
" "	Yılmaz Büke	Şükrü	" "
" "	Bereket Öztürk	Bedrettin	Bursa Kız Lisesi

İmtihana girdiği okul	Adı ve Soyadı	Baba adı	Verildiği okul
" "	Muzaffer Demirkan	Nurettin	Bursa Kız Lisesi
Hinis Ortaokulu	Kazanan Yok		
İspir Ortaokulu	Kazanan Yok		
Pasinler Ortaokulu	Fuat Öztepe	Mevlüt	Erzurum Lisesi
Pasinler Ortaokulu	Mete Akıncı	Enver	Erzurum Lisesi
Pasinler Ortaokulu	Cavit Kangöz	Ekremler	Erzurum Lisesi
Olta Ortaokulu	Mitat Bağır	Abbas	Erzurum Lisesi
Olta Ortaokulu	Atilla Atay	Mehmet	Erzurum Lisesi
Olta Ortaokulu	Özkan Özgün	Şevket	" "
Olta Ortaokulu	Yılmaz Hamioğlu	Zeki	" "

ESKİŞEHİR VALİLİĞİ

Eskişehir Lisesi	Nihat Tan	Sezai	Bursa Erkek Lisesi
Sivrihisar Ortaokulu	Yüksek Tekin	Hamdi	Bursa Erkek Lisesi
Sivrihisar Ortaokulu	Hilmi Korbay	Hakkı	Bursa Erkek Lisesi
Sivrihisar Ortaokulu	Sevinç Sezen Sarpaş	Mustafa	Bursa Kız Lisesi
Mihalıççık Ortaokulu	Kazanan Yok		

GAZİANTEP VALİLİĞİ

Gaziantep Lisesi	Kazanan Yok		
İslahiye Ortaokulu	Kazanan Yok		
Kilis Ortaokulu	Kazanan Yok		
Nizip Ortaokulu	Zekeriya Yener	Bilâl	Gaziantep Lisesi

GİRESUN VALİLİĞİ

Giresun Lisesi	Kazanan Yok		
Alucra Ortaokulu	Kazanan Yok		
Bulancak Ortaokulu	Osman Cetinkaya	Almet	Kütahya Lisesi
Bulancak Ortaokulu	Nazım Arslan	İsmail	Kütahya Lisesi
S. Karahisar Ortaokulu	Kazanan Yok		
Görece Ortaokulu	Erhan Barutçu	Ali	Kütahya Lisesi
Tirebolu Ortaokulu	Kazanan Yok		

(devamı gelecek sayıda)

BU DENGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55